

POSTANOWIENIE

10 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

na posiedzeniu niejawnym 10 grudnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku K. S.
z udziałem D. S. i K. S.
o odłączenie z księgi wieczystej nr [...] części nieruchomości
i założenie dla nieruchomości nowych ksiąg wieczystych oraz wykreślenie roszczeń
w dziale III księgi wieczystej,
na skutek skargi kasacyjnej K. S.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Świdnicy
z 13 grudnia 2022 r., II Ca 925/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi do rozpoznania w oparciu o pierwszą i drugą spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Natomiast oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo jego niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.).

Skarżąca przedstawiła problemy ujęte w pytaniach: „czy ustawa z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego wprowadza zakaz zbywania poszczególnych działek gruntu wchodzących w skład nieruchomości rolnej, objętych jedną księgą wieczystą, które nie mogą być przedmiotem samodzielnego obrotu, a tym samym zakładania dla nich odrębnych ksiąg wieczystych,

wprowadzając jednocześnie jako niedopuszczalny podział prawny i wieczystoksięgowy dotychczasowej nawet 100 hektarowej nieruchomości rolnej składającej się ze stu działek gruntu na dwie lub więcej odrębnych nieruchomości, podczas gdy wszystkich innych nieruchomości gruntowych żaden taki zakaz nie dotyczy i takie podziały są powszechnie dokonywane zarówno w praktyce notarialnej jak i wieczystoksięgowej; czy art. 2a ust. 3 pkt 1a ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. (z późn. zm.) o kształtowaniu ustroju rolnego zwalniający ze statusu rolnika indywidualnego przy nabyciu nieruchomości rolnej poniżej 1,00 ha dotyczy każdej pojedynczej czynności nabycia nieruchomości rolnej poniżej tegoż arealu przez jedną osobę fizyczną bez jakichkolwiek ograniczeń co do czasu ani ilości takich zawieranych umów czy też jedynie tych wszystkich czynności, w wyniku których w ciągu swojego życia nabywca stał się właścicielem maksymalnie 9999 m², a przy każdej kolejnej czynności nabycia nieruchomości rolnej nawet poniżej 0,30 ha, gdzie łączna powierzchnia nabywanych nieruchomości rolnych wraz z już posiadanymi wyniosłaby co najmniej 1,00 ha, musi już wykazać się statusem rolnika indywidualnego.”.

Powołując się na przesłankę potrzeby wykładni przepisów skarżąca nie wskazała, które przepisy w jej ocenie wymagają wykładni i dlaczego.

Sposób ujęcia przez skarżącą przytoczonych wątpliwości nie odzwierciedla wystąpienia w sprawie istotnych zagadnień prawnych. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionych problemów oraz na to, że przepisy dotyczące ich dotyczące nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Skarżąca poza wskazanymi wątpliwościami nie zaprezentowała stosownego wyводу prawnego i nie dokonała analizy orzecznictwa, z której wynikałyby jakiegokolwiek rozbieżności. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ. i z 14 grudnia 2004 r., II CZ 142/04, nie publ.).

Analiza wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, jego uzasadnienia, a także uzasadnień orzeczeń sądów obu instancji, nie daje podstaw do uznania, że rzeczywiście zachodzi przesłanka potrzeby wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Ubocznie należy zauważyć, że wielkość powierzchni rolnych możliwych do nabycia przez osobę niebędącą rolnikiem została uregulowana w ustawie o kształtowaniu ustroju rolnego i wynosi maksymalnie 1 ha. Jak słusznie wskazał Sąd drugiej instancji powierzchnia ta jest powierzchnią łączną, jaką może nabyć osoba indywidualna i nie odnosi się - jak twierdzi skarżący - do obszaru każdej nabywanej nieruchomości oddzielnie.

Mając powyższe na uwadze nie można przyjąć, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

ł.n

[a.ł]